

УДК 631.526.3: 633.15:631.56

Ящук Н.О., кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика

Скороход С.В., студент

Романчук І.О., студент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: yazchsuk@gmail.com

ВПЛИВ СУШІННЯ ТА ПРОТРУЮВАННЯ НА ВОЛОГІСТЬ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГІБРИДІВ

З метою масової оцінки селекційного матеріалу найзручнішим є такий господарський показник, як «вологість зерна під час збирання». Він опосередковано демонструє скоростиглість генотипу.

Вологість зерна кукурудзи під час збирання в Україні значно коливається залежно від кліматичних зон вирощування. Зокрема, за оптимальних строків сівби у Степу вологість зерна кукурудзи може бути на рівні 7-9%, а в середньому становити 14-19%, у Лісостепу зазвичай – 20-25%, на Поліссі – 30-35%.

За норми вологості 13-14% кукурудзу досить часто збирається із вологістю 20-21% і більше, нерідко перевищуючи показник 30%. При цьому визначальною особливістю сушіння зерна кукурудзи є суттєво нижча інтенсивність вологовіддачі у порівнянні з іншими культурами.

Щільна оболонка зерна значно ускладнює процеси розподілу вологи: переважно потрапляючи через зародок, рідина розподіляється нерівномірно. Відповідно, під час процесу сушіння у різних частинах зернівки виникає нерівномірне внутрішнє напруження, яке може спричинити пошкодження тканин і утворення тріщин.

Метою досліджень було вивчити зміну вологості насіння кукурудзи гібридів 'ЕС Паролі', 'ДКС 4590', 'ДКС 315', 'ДКС 3511', 'ДКС 4795', 'Гелері', 'Моніка' під час сушіння та протрую-

вання. Насіння кукурудзи вирощували та добряли в умовах СТОВ «Агрофірма Корсунь» Черкаської області.

Найвищі показники вологості насіння кукурудзи при його надходженні з поля були у гібридів 'ЕС Паролі' – 28,7% та 'Гелері' – 26,8%. Найнижчі показники були у гібрида 'Моніка' – 18,8% вологи. Інші досліджувані гібриди характеризувалися початковою вологістю в межах 22-24%.

Після сушіння найнижчі показники вологості були в насіння кукурудзи гібридів 'ДКС 3511' – 12,5% та 'ДКС 315' – 12,7%. У інших досліджуваних гібридів вологість коливалася в межах 13,0-13,5%.

Після протруювання показник вологості насіння кукурудзи в основному зріс на 0,4-1,0%. Окрім гібрида 'ЕС Паролі', у якого вологість після сушіння склала 12,8 % у порівнянні з після сушіння 13,1%. Незмінним був показник вологості у гібрида 'ДКС 4590' – 13,5%. У інших гібридів показник вологості після протруєння коливався в межах 13,0-13,7%, що дозволяє безпечно зберігання насіння протягом тривалого часу.

Таким чином, найбільшою інтенсивністю вологовіддачі характеризувалося насіння кукурудзи гібридів 'Моніка', 'ДКС 315', 'ДКС 3511' та 'ДКС 4795'.